

KUTSESTANDARD

Piirivalvur, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Piirivalvur, tase 7	7

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Piirivalve eesmärgiks on riigipiiri valvamine ja piiripunktides piirikontrolli teostamine, otsingu- ja päästetegevus merel ja piiriveekogudel ning merereostuse avastamine ja likvideerimine.

Piirivalvuri peamiseks tööülesanneteks on Schengeni liikmesriiki sisenemise ja sealt väljumise tingimustele vastavuse kontrollimine, patrull- ja vaatlustegevus riigipiiril ebaseadusliku riigipiiri ületuse ennetamiseks, avastamiseks ja tõkestamiseks ning haldus- ja süüteomenetluste läbiviimine oma pädevuse piires. Piirivalvur langetab iseseisvalt otsuseid oma ametikoha pädevuse piires ja on võimeline ette nägema oma otsuste tagajärgi ning vastutab nende eest.

Piirivalvur, tase 7 juhib struktuuriüksuse tööd või oma vastutusala valdkonna toimimist, vastutab piirihalduse korralduse ja organisatsiooni arenduse eest, korraldab piirikontrolli ning patrull- ja vaatlustegevuste meetodikate väljatöötamist, korraldab siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd ning järelevalve teostamist. Töö eeldab palju suhtlemist, sh võõrkeelte kasutamist.

Piirivalve kutsealal on lisaks 7. taseme piirivalvuri kutsele järgmised kutsed:

piirivalvur, tase 4, kes teostab piirikontrolli piiripunktides ning patrull- ja vaatlustegevust riigipiiril;

piirivalvur, tase 5, kes teostab piirikontrolli piiripunktides ning patrull- ja vaatlustegevust riigipiiril ning juhib patrulli tegevust;

piirivalvur, tase 6 korraldab piirikontrolli piiripunktides ning patrull- ja vaatlustegevust riigipiiril, korraldab siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd, juhib struktuuriüksuse tööd.

A.2 Tööosad

A.2.1 Piirivalve

1. Piirikontroll piiripunktis.
2. Riigipiiri valvamine.
3. Tehniliste vahendite kasutamine.
4. Teabetöö.
5. Turvataktika.

A.2.2 Juhtimine

1. Piirihalduse korraldamine.
2. Ressursside haldamine.
3. Organisatsiooni arendamine.

A.2.3 Menetlemine

1. Järelevalvemeetmete kohaldamine.
2. Rahvusvahelise kaitse menetlus.
3. Viisamenetluse läbiviimine piiripunktis.
4. Väärtegude menetlemine.

A.3 Töö keskkond ja eripära
P7. taseme piirivalvurid töötavad üldjuhul siseruumides, tööaeg on fikseeritud päevatöö. Piirivalvur kannab teenistuses olles vormiriietust.
A.4 Töövahendid
Piirivalvuri töövahenditeks on IKT vahendid, infosüsteemid, sidevahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Piirivalvuri töö eeldab distsiplineeritust, lojaalsust Eesti Vabariigile, ausust, seaduskuulekust ja kohusetundlikkust. Vajalikud on ka hea stressitaluvus, tasakaalukus ja head juhiomadused.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on 7. taseme piirivalvuril magistrikraad ja läbitud kompetentside saavutamiseks vajalik piirivalvealane (täiendus)koolitus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Juhtivpiiriametnik, struktuuriüksuse juht.
A.8 Reguleerimisvahendid kutsealal tegutsemiseks
Töötamist piirivalvurina reguleerib politsei ja piirivalve seadus.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Piirivalve	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. korraldab piiripunktis piiriületuse tingimustele vastavuse kontrolli läbiviimise meetoodika väljatöötamist, teostab järelevalvet; 2. korraldab patrull- ja vaatlustegevuse meetoodika väljatöötamist, teostab järelevalvet; 3. analüüsib uute tehniliste vahendite soetamise vajadust, teeb vastavaid ettepanekuid; analüüsib tehniliste vahendite meetoodikapärast kasutamist; 4. kogub, analüüsib ja edastab ebaseadusliku rände ja piiriülese kuritegevuse alast informatsiooni; koostab vastutusala piires profiile, ohuhinnanguid ja riskianalüüse; 5. tagab teenistusülesannete täitmisel enda ja teiste turvalisuse vastavalt kehtestatud korrale; kasutab vahetut sundi õiguspäraselt; analüüsib turvataktika kasutamist sündmuste lahendamisel; vastutab järelevalve teostamise eest.	
Teadmised: 1) teenistuskoha kasutamise põhimõtted; 2) merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise alused.	
B.2.2 Juhtimine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. planeerib piirihalduse korraldust, lähtudes strateegilistest eesmärkidest ja olukorra hinnangust/riskianalüüsist; juhib struktuuriüksuse tööd, tuginedes õigusaktidele; korraldab piirihalduse järelevalvet; analüüsib piirihalduse toimimist, lähtudes strateegilistest eesmärkidest; võtab vastutuse muudatuste sisseviimise ja strateegiate elluviimise eest; delegerib töö asjakohaselt ja õiglaselt; hindab struktuuriüksuse eesmärkide saavutamisest vastavalt korrale; 2. koordineerib ressursside tõhusat planeerimist ning kasutamist valdkonnas; hindab kriitiliselt ressursside planeerimissüsteemi toimimist; tuvastab ja organiseerib ressursse piirihalduse eesmärkide täitmiseks; kasutab	

asjakohaseid meetodeid strateegiliste ressursside planeerimiseks ja juhtimiseks organisatsiooni eesmärkide saavutamiseks ning huvigruppide ootuste tagamiseks;

3. loob ja arendab strateegiaid ja tegevusplaanid; loob õppiva organisatsiooni, arvestades organisatsiooniteooriaid; töötab välja ja arendab piirihalduse metoodikat, arvestades parimat praktikat ja integreeritud piirihalduse mudelit; hindab metoodikate rakendamist ja toimimist/tõhusust piirihalduses.

B.2.3 Menetlemine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1. koostab järelevalvemeetmete kohaldamise juhendeid, hindab järelevalvetegevuste kooskõla õigusaktidega;
2. koostab rahvusvahelise kaitse menetlusjuhendid, hindab menetlusprotsesside kooskõla õigusaktidega; teostab teenistuslikku järelevalvet rahvusvahelise kaitse menetluse üle;
3. koostab viisamenetluse juhendid, hindab menetlusprotsesside kooskõla õigusaktidega; teostab teenistuslikku järelevalvet viisamenetluse üle; kujundab viisamenetluse praktikat läbi siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö;
4. koostab väärteo menetlusjuhendid, hindab menetlusprotsesside kooskõla õigusaktidega; teostab järelevalvet väärteomenetluse läbiviimise üle; lahendab oma pädevuse piires kaebusi kohtuvälise menetleja tegevuse üle vastavalt väärteomenetluse seadustikule.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENSIID

B.2.4 Piirivalvur, tase 7 kutset läbiv kompetents

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduses toodud nõuetele ning vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B2 erialase sõnavara kasutamisega (vt lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused);
2. kasutab teenistusülesannete täitmiseks vajalikke andmebaase ja -kogusid; järgib andmekaitse nõudeid;
3. teenistusülesandeid täites austab täielikult inimväarikust ning ei diskrimineeri isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu;
4. järgib oma töös avaliku teenistuja eetikakoodeksit;
5. suhtleb lugupidavalt ja professionaalselt; kasutab konfliktilahendamismeetodeid, vältimaks konflikte; lahendab tekkinud konflikte; loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele;
6. kujundab positiivse, usaldusliku, teineteist toetava töökeskkonna; arvestab meeskonnaliikmete erinevustega, toetab meeskonnaliikmeid ja aitab lahendada tööülesannete täitmisel tekkinud probleeme; teeb ettepanekuid muudatusteks enda või meeskonna edaspidises tegevuses, teeb ettepanekuid saadud kogemuste edaspidiseks rakendamiseks; motiveerides ja tunnustades suurendab meeskonnaliikmete enesekindlust, aidates neil oma potentsiaali täielikult realiseerida;
7. suhtleb lugupidavalt ja professionaalselt erinevatest kultuuridest, religioosse taustaga ning erinevate väärtushinnangutega inimestega ilma eelarvamuste, rassilise diskrimineerimise ja ksenofoobiata;
8. planeerib ja korraldab asutusesisest, siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd;
9. järgib oma tööga seotud õigusakte;
10. arvestab oma töös organisatsiooni struktuuri ning erinevate üksuste funktsioone ja pädevust;
11. käitub esmaabi osutamist vajavas situatsioonis sobival viisil.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris

26-11042018-1.7/6k

2. Kutsestandardi koostajad	Raavo Järva, Politsei- ja Piirivalveamet Viljar Kärk, Siseministeerium Marek Liiva, Sisekaitseakadeemia Inge Lindsaar, Politsei- ja Piirivalveamet Janek Mägi, Siseministeerium Heiki Suomalainen, Politsei- ja Piirivalveamet Piret Teppan, Sisekaitseakadeemia Ivar Treffner, Politsei- ja Piirivalveamet
3. Kutsestandardi kinnitaja	Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.04.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	03.11.2020
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	1349 Kutseteenuste juhid, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Border Guard, level 7
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	